

Sygn. akt I ACa 679/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 grudnia 2016 roku

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSA Danuta Jeziarska
Sędziowie:	SSA Artur Kowalewski (spr.) SSO del. Agnieszka Bednarek – Moraś
Protokolant:	sekr.sądowy Karolina Baczmaga

po rozpoznaniu w dniu 14 grudnia 2016 roku na rozprawie w Szczecinie
sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K.
przeciwko B. M.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Koszalinie

z dnia 28 kwietnia 2016 roku, sygn. akt VI GC 2/16

I. oddala apelację;

II. zasądza od pozwanej B. M. na rzecz powódki (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. kwotę 3874,14 (trzy tysiące osiemset siedemdziesiąt cztery złote czternaście groszy) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

SSO del. A. Bednarek – Moraś SSA D. Jeziarska SSA A. Kowalewski

Sygn. akt I ACa 679/16

UZASADNIENIE

Powódka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. wniosła o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym, zasądającego na jej rzecz od pozwanej B. M. kwoty 590.071,05 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 20 października 2015 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu, wywodząc swoje roszczenie z treści art. 299 k.s.h.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 25 listopada 2015 r. Sąd Okręgowy w Koszalinie uwzględnił dochodzone roszczenie w całości.

W sprzeciwie od ww. nakazu zapłaty pozwana wniosła o oddalenie powództwa.

Wyrokiem z dnia 28 kwietnia 2016 r. Sąd Okręgowy w Koszalinie zasądził na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. od pozwanej B. M. kwotę 590.072,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 20.10.2015 r. do dnia zapłaty oraz koszty postępowania w kwocie 36.721,00 zł, wspierając to rozstrzygnięcie następującymi ustaleniami faktycznymi i argumentacją prawną.

Pozwana B. M. w latach 2010-2013 pełniła funkcję Prezesa Zarządu Przedsiębiorstwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ś.. Wyłącznym udziałowcem wymienionej Spółki, posiadającym całość udziałów był Skarb Państwa. W dniu 29 maja 2015 r. Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników ww. spółki podjęło uchwałę o jej rozwiązaniu Spółki i przeprowadzeniu likwidacji. Na likwidatora powołano pozwaną.

Spółka ta za rok obrotowy 2012 wykazała stratę netto w wysokości 530 525,98 zł.

Pozwana w czerwcu 2013 r. złożyła wniosek o ogłoszenie upadłości Przedsiębiorstwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Postanowieniem z dnia 1 lipca 2013 r. Sąd Rejonowy w Koszalinie ogłosił upadłość Spółki obejmującą likwidację majątku. Na sporządzonej w jego trakcie liście wierzytelności ujęto wierzytelność powódki w wysokości 590.071,05 zł z tytułu dostaw paliw, która nie została zaspokojona w jakiegokolwiek części.

Według przedłożonego przez syndyka sprawozdania działalność (...) Sp. z o.o. była nierentowna, w 2011 r. Spółka wykazała stratę w wysokości 320.131,50 zł., w roku 2012 stratę w wysokości 530.525,98 zł. Na dzień 29 maja 2013 r., tj. w dniu otwarcia likwidacji, strata wyniosła 368.566,69 zł, z kolei na dzień 30 czerwca 2013 r., tj. dzień poprzedzający ogłoszenie upadłości 186.917,84 zł.

Prawomocnym postanowieniem z dnia 20 sierpnia 2015 r. Sąd Rejonowy w Koszalinie stwierdził zakończenie postępowania upadłościowego Przedsiębiorstwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Przed wystąpieniem z wnioskiem o ogłoszenie upadłości Spółki pozwana prowadziła rozmowy m.in. ze Starostwem Powiatowym w Ś. oraz Ministerstwem Skarbu RP w celu oddłużenia i komercjalizacji (...) w Ś. SP. z o.o., jednakże nie przyniosły one żadnych efektów.

Postanowieniem z dnia 10 lutego 2015 r. Sąd Rejonowy w Koszalinie postanowił pozbawić pozwaną prawa prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek oraz pełnienia funkcji reprezentanta lub pełnomocnika przedsiębiorcy, członka rady nadzorczej i komisji rewizyjnej w spółce akcyjnej, z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółdzielni na okres 3 lat. Orzeczenie to jest prawomocne, apelacja pozwanej została w tej sprawie oddalona.

Bezsporne jest pomiędzy stronami, iż pozwana znała kondycję finansową firmy w okresie sprawowania funkcji Prezesa Zarządu oraz Likwidatora (...) w Ś. Sp. z o.o.

Pismem z dnia 8 października 2015 r. powódka bezskutecznie wezwała B. M. do zapłaty kwoty 590.071,05 zł wynikającej z nieuregulowanych zobowiązań Spółki (...) Sp. z o.o., w terminie do 19 października 2015 r., w oparciu o dyspozycję art. 299 § 1 k.s.h.

Sąd Okręgowy wskazał, że oddalił wnioski dowodowe pozwanej o przesłuchanie świadków oraz o przesłuchanie pozwanej jako bezprzedmiotowe dla wyjaśnienia sprawy, gdyż zmierzające do wykazania okoliczności nie mających wpływu na jej rozstrzygnięcie.

W ocenie Sądu I instancji, powództwo okazało się w całości uzasadnione. W oparciu o zaferowane w sprawie nie budziło wątpliwości przyjęcie, że powódka wykazała spełnienie przesłanki warunkujących odpowiedzialność pozwanej z punktu widzenia dyspozycji art. 299 § 1 k.s.h. Istnienie oraz wysokość wierzytelności przysługującej powódce w

stosunku do (...) spółki z o.o. w Ś., a także okoliczność bezskuteczności jej egzekucji z majątku tej Spółki była w istocie rzeczy bezsporna.

Równocześnie, zdaniem tego Sądu, pozwana nie wykazała wystąpienia jednej z przesłanek egzoneracyjnych, wymienionych w art. 299 § 2 k.s.h., w oparciu o którą mogłaby uwolnić się od odpowiedzialności odszkodowawczej. Podkreślił, że stosownie do art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze, w brzmieniu obowiązującym w dniu złożenia przez pozwaną wniosku o ogłoszenie upadłości, dłużnik jest obowiązany, nie później niż w terminie dwóch tygodni od dnia, w którym wystąpiła podstawa do ogłoszenia upadłości, zgłosić w sądzie wniosek o ogłoszenie upadłości. Według obowiązującej do 31 grudnia 2015 r. treści art. 11 p.u.n., dłużnika uważa się za niewypłacalnego, jeżeli nie wykonuje swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych. Dłużnika będącego osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, uważa się za niewypłacalnego także wtedy, gdy jego zobowiązania przekroczą wartość jego majątku, nawet wówczas, gdy na bieżąco te zobowiązania wykonuje. Z materiału dowodowego wynika, iż zarządzana przez pozwaną Spółka w roku 2011, 2012 i 2013 odnotowała stratę, pozwana zaś złożyła wniosek o ogłoszenie upadłości Spółki dopiero w czerwcu 2013 r. Z przeprowadzonych w niniejszym postępowaniu dowodów (m.in. z oświadczenia pozwanej o uznaniu wierzytelności Spółki, uzasadnienia postanowienia Sądu Okręgowego w Koszalinie z dnia 24 czerwca 2015 r., sygn.. VI Ga 44/15, zeznań świadka R. S. oraz listy wierzytelności w postępowaniu upadłościowym) wynika także, iż już w 2012 r. Spółka nie regulowała na bieżąco swoich zobowiązań pieniężnych, a stan ten pogłębiał się w 2013 r.. W związku z powyższym należało zatem uznać, iż już w 2012 r., istniały przesłanki do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości Spółki. Pozwana sama przyznała także, że gdy obejmowała funkcję Prezesa Spółki, Spółka była w słabej kondycji ekonomicznej, a zatem sytuacja finansowa Spółki była pozwanej znana.

W niniejszej sprawie pozwana nie wykazała, stosownie do art. 299 § 1 k.s.h., okoliczności, które wskazywałyby na brak winy w spóźnionym złożeniu przez nią wniosku o ogłoszenie upadłości Spółki lub na brak szkody poniesionej przez wierzyciela. Pozwana nie zaprzeczyła także, by znała sytuację finansową Spółki, ani nie wskazała okoliczności uniemożliwiających jej zarządzanie Spółką lub złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości w wymaganym terminie, takich jak np. długotrwała choroba. Badając odpowiedzialność pozwanej za spóźnione zgłoszenie wniosku nie sposób pominąć także zawodowego charakteru prowadzonej przez pozwaną działalności, w związku z czym nie można uznać, by pozwana składając spóźniony wniosek dołożyła należytej staranności przy wypełnianiu ciężących na niej z tytułu sprawowanej funkcji obowiązków. Pozwana podejmując się zarządzania podmiotem prowadzącym działalność gospodarczą winna bowiem prezentować profesjonalny poziom wiedzy ekonomicznej i prawnej i zgodnie z tą wiedzą podejmować działania stanowiące reakcję na zmieniające się warunki rynkowe i sytuację finansową zarządzanego przez nią przedsiębiorstwa..

W ocenie Sądu Okręgowego, pozwana nie może zwolnić się od odpowiedzialności wyłącznie poprzez wskazanie, iż jej rola w prowadzeniu spraw Spółki oraz zarządzaniu nią była znikoma, gdyż pozwana nie wykazała braku możliwości prowadzenia spraw Spółki. Z materiału dowodowego wynika, iż w momencie, w którym pozwana uznała za stosowne, złożyła wniosek o ogłoszenie upadłości Spółki, ponadto nie wykazała także, by nie miała takiej możliwości w terminie wskazanym w ustawie, tj. w momencie zaistnienia przesłanek do złożenia tego wniosku. Pozwana obejmując i pełniąc w latach 2010 – 2013 funkcję Prezesa Zarządu Spółki powinna mieć świadomość odpowiedzialności jaka łączy się z tym stanowiskiem. Zgodzić się należy z twierdzeniem, że jeżeli nawet uwzględni się specyfikę zarządzania spółkami Skarbu Państwa lub spółkami samorządów, to nie można zwalniać zarządców tych spółek od zachowania podstawowych zasad poprawnej oceny sytuacji gospodarczej i respektowania wymogów prawa, a zachowanie miejsc pracy nie może się odbywać kosztem pozostałych przedsiębiorców uczestniczących w obrocie gospodarczym, gdyż w konsekwencji ich także może to doprowadzić do upadłości.

W konsekwencji Sąd Okręgowy stwierdził, że w sprawie nie zachodzą okoliczności wyłączające winę pozwanej w niezłożeniu w stosownym terminie wniosku o ogłoszenie upadłości, a tym samym wyłączające jej odpowiedzialność za zobowiązania Spółki powstałe w czasie pełnienia przez pozwaną funkcji członka zarządu.

O kosztach postępowania orzeczono stosownie do wyniku sporu, zgodnie z art. 98 k.p.c.

Powyższy wyrok w całości zaskarżyła apelacją pozwana B. M., zarzucając naruszenie przepisów postępowania, mianowicie art. 227 k.p.c., art. 248 § 1 k.p.c., art. 258 k.p.c., art. 299 k.p.c., poprzez oddalenie wszystkich wniosków dowodowych pozwanej, zawartych w sprzeczności od nakazu zapłaty, tak wniosków dowodowych dotyczących uzyskania dokumentów ze Starostwa Powiatowego w Ś. i Ministerstwa Skarbu Państwa, jak i wniosków o przesłuchanie świadków i stron, które do dowodu powołane zostały na okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia w sprawie, związane z datą złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości przez pozwaną, warunków, w których podejmowane były decyzje z tym związane, a świadczące o braku zawinienia pozwanej w złożeniu takiego wniosku w czerwcu 2013 r., a przeprowadzenie tak wnioskowanych dowodów w pełnym zakresie pozwoliłoby dopiero na ocenę zaistnienia przesłanek z art. 299 § 2 ksh, wyłączających odpowiedzialność odszkodowawczą pozwanej, możliwości wykazania których pozwana w sposób nieuzasadniony, na skutek decyzji Sądu, została pozbawiona, a w konsekwencji błędne przyjęcie, iż zaistniały w niniejszej sprawie przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanej jako Prezesa Zarządu Przedsiębiorstwa (...) Spółka z o.o. w Ś., w sytuacji gdy mimo istnienia przesłanek formalnych z art. 299 § 1 k.s.h. podstaw do takich ocen nie było, a to z uwagi na nie zbadanie, czy w przypadku pozwanej występują przesłanki z § 2 tego przepisu, wyłączające jej odpowiedzialność, w uwzględnieniu bowiem działań pozwanej, polegających na wprowadzeniu planu naprawczego w spółce, rozmowach w sprawie przejęcia spółki przez Powiat, przystąpienia Gmin Powiatu Ś. do spółki, oddłużenia przez Skarb Państwa, wpływu Ministerstwa na podejmowane decyzje, nie sposób przyjąć, iż opóźnienie zakresie złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości było przez pozwaną zawinione, a okoliczności te wykazać miały wnioskowane przez pozwaną dowody, których Sąd I instancji nie przeprowadził,

Wskazując na te uchybienia pozwana wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Koszalinie, z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania za obie instancje.

Powódka wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie na jej rzecz od pozwanej kosztów postępowania apelacyjnego według złożonego spisu kosztów.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanej okazała się nieuzasadniona.

Specyfika przedmiotowej sprawy na etapie postępowania apelacyjnego przejawiała się w tym, że kierunek jej rozstrzygnięcia wprost determinowany był oceną zasadności stanowiska Sądu I instancji w przedmiocie nieuwzględnienia szeregu wniosków dowodowych pozwanej, zmierzających do wykazania istnienia przesłanki egzoneracyjnej z art. 299 § 2 k.s.h., a mianowicie, że nie ponosi ona winy za niezłożenie wniosku o ogłoszenie upadłości (...) spółki z o.o. w Ś. w terminie określonym w art. 21 ust. 1 p.u.n., w brzmieniu mającym zastosowanie w niniejszej sprawie, tj. w dniu złożenia przez nią wniosku w tym przedmiocie. Nie ulega bowiem wątpliwości, iż pozwana nie kwestionuje tego, że w realiach niniejszej sprawy zaktualizowały się przesłanki jej odpowiedzialności odszkodowawczej, przewidziane w art. 299 § 1 k.s.h. Nie powołuje się ona również na istnienie innej, niż powyższa, podstawy wyłączenia swojej odpowiedzialności. Zaakceptowanie stanowiska Sądu Okręgowego w opisanym wyżej zakresie, oznaczać zatem jednocześnie musiało uznanie zaskarżonego wyroku za prawidłowy.

Podejmując to zagadnienie Sąd Apelacyjny wskazuje w pierwszej kolejności, że sposób uzasadnienia przez Sąd Okręgowy przyczyn oddalenia przedmiotowych wniosków dowodowych nie może być uznany za prawidłowy. Wbrew bowiem temu Sądowi, wszystkie zaoferowane przez pozwaną dowody – w tym ze źródeł osobowych – dotyczyły okoliczności fundamentalnych dla rozstrzygnięcia sprawy z punktu widzenia możliwości uwolnienia się przez nią od odpowiedzialności odszkodowawczej w stosunku do powódki. Zmierzały one bowiem do wykazania, że pozwana nie ponosi winy za niezłożenie wniosku o ogłoszenie upadłości (...) spółki z o.o. w Ś., w ustawowym terminie, a zatem przesłanki egzoneracyjnej przewidzianej w art. 299 § 2 k.s.h. Dowody te wpisywały się zatem w zakres znaczeniowy dyspozycji art. 227 k.p.c., a ich oddalenie – z przyczyn wskazanych przez Sąd Okręgowy – nie znajdowało uzasadnienia w dyspozycji art. 217 § 1 i 2 k.p.c.

Wskazane wyżej uwarunkowania prawne nie oznaczają wszakże, że decyzja procesowa Sądu I instancji w zakresie tych wniosków dowodowych zgłoszonych przez pozwaną, była w ostateczności wadliwa. Umknęło bowiem zarówno temu Sądowi, jak i stronom postępowania znaczenie, jakie dla wyznaczenia zakresu dopuszczalnego w niniejszej sprawie postępowania dowodowego posiada prawomocne postanowienie Sądu Rejonowego w Koszalinie z dnia 10 lutego 2015 r., wydane w sprawie VII Gzd 60/14, mocą którego pozbawiono pozwaną prawa prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek oraz pełnienia funkcji reprezentanta lub pełnomocnika przedsiębiorcy, członka rady nadzorczej i komisji rewizyjnej w spółce akcyjnej, z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółdzielni na okres 3 lat.

Z analizy treści zarówno tego postanowienia, jak i orzeczenia Sądu Okręgowego w Koszalinie, oddalającego apelację pozwanej wynika, że jego podstawę prawną stanowił art. 373 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 373 ust. 2 p.u.n., w brzmieniu obowiązującym w dacie pełnienia przez pozwaną funkcji w zarządzie ww. spółki. Zgodnie z treścią pierwszego z tych przepisów, sąd może orzec pozbawienie na okres od trzech do dziesięciu lat prawa prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek oraz pełnienia funkcji członka rady nadzorczej, reprezentanta lub pełnomocnika w spółce handlowej, przedsiębiorstwie państwowym, spółdzielni, fundacji lub stowarzyszeniu osoby, która ze swej winy, będąc do tego zobowiązana z mocy ustawy, nie złożyła w terminie dwóch tygodni od dnia powstania podstawy do ogłoszenia upadłości wniosku o ogłoszenie upadłości. Nie pozostawia ona zatem wątpliwości co do tego, że zasadniczą przesłankę możliwości jego zastosowania stanowi wina osoby, o której mowa w tym przepisie, przejawiająca się w niedochowaniu ustawowego terminu do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości, pomimo zaistnienia ku temu podstaw (tak min. Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 13 maja 2011 r., V CSK 352/10, LEX nr 821075). Konieczność istnienia winy wynika również wprost z art. 373 ust. 2 p.u.n., określającego kryteria według których sąd zobowiązany jest w tym przedmiocie orzekać, a wymieniający jako pierwsze z nich stopień winy. Podkreślenia w tym miejscu wymaga również to, że postępowanie w sprawach orzekania zakazu prowadzenia działalności gospodarczej jest samodzielnym postępowaniem cywilnym, w którym – zgodnie z art. 376 ust. 1 p.u.n. - stosuje się przepisy o postępowaniu nieprocesowym, z takimi tylko wyjątkami, jakie wprost wynikają z regulacji szczególnej. Oznacza to, że poprzez odesłanie z art. 13 § 2 k.p.c., w postępowaniu tym znajdują odpowiednie zastosowanie przepisy o procesie, w tym przepisy regulujące postępowanie dowodowe, nie mają natomiast zastosowania w tym zakresie przepisy p.u.n. (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z 15 grudnia 2005 r., V CK 415/05, LEX nr 574554).

Zestawienie treści art. 373 ust. 1 pkt 1 p.u.n. z przesłanką egzoneracyjną z art. 299 § 2 k.s.h., na którą w niniejszym procesie wyłącznie powołuje się pozwana, nie pozostawia jakichkolwiek interpretacyjnych wątpliwości co do tego, że określone w nich zasadnicze kryteria orzekania – w odniesieniu do członka zarządu spółki z o.o. – są tożsame. W obu bowiem przypadkach przedmiotem zasadniczego badania jest zagadnienie jego winy w niezłożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości w czasie właściwym. Skoro zatem w uprzednio prowadzonym postępowaniu cywilnym (tu w sprawie VII Gzd 60/14) – po przeprowadzeniu dowodów także zaoferowanych przez pozwaną - prawomocnie przesądzono, że B. M. ponosi winę za niezgłoszenie w ustawowym terminie wniosku o ogłoszenie upadłości (...) spółki z o.o. w Ś., kwestią fundamentalną dla kierunku oceny zasadności zarzutów apelacji jest określenie prawnej dopuszczalności ponownej weryfikacji istnienia takiej winy, w innym postępowaniu cywilnym, prowadzonym z jej udziałem. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, możliwość taka jest w niniejszej sprawie wyłączona, z uwagi na wynikającą z art. 365 § 1 k.p.c. zasadę związania sądu treścią prawomocnego orzeczenia. Przepis ten, z mocy art. 13 § 2 k.p.c., znajduje pełne zastosowanie do prawomocnych postanowień orzekających co do istoty sprawy, wydanych w postępowaniu nieprocesowym, a w realiach niniejszej sprawy nie podlega jakiegokolwiek modyfikacji z punktu widzenia dyspozycji art. 523 k.p.c.

Zasada związania sądu treścią prawomocnego orzeczenia odnosi się po pierwsze, do faktu istnienia prawomocnego orzeczenia, i po drugie do waloru prawnego rozstrzygnięcia zawartego w treści orzeczenia. Skutkiem pozytywnym (materialnym) jest to, że rozstrzygnięcie zawarte w orzeczeniu stwarza taki stan prawny, jaki z niego wynika, czyli sądy rozpoznające spór muszą przyjmować, że dana kwestia kształtuje się tak, jak to przyjęto we wcześniejszym, prawomocnym orzeczeniu. W kolejnym zatem postępowaniu, w którym pojawia się ta sama kwestia, nie może być już ona badana. Związanie dotyczy sentencji orzeczenia i motywów w tych granicach, jakie stanowią konieczne uzupełnienie rozstrzygnięcia. W konsekwencji nikt nie może kwestionować faktu istnienia prawomocnego orzeczenia

i jego treści (vide wyroki Sądu Najwyższego z dnia: 4 lutego 2011 r., III CSK 161/10, LEX nr 785884 i 20 stycznia 2011 r., I UK 239/10, LEX nr 738532) i to nawet w przypadku, gdyby argumentacja prawna, na której opiera się to rozstrzygnięcie była nietrafna (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 27 stycznia 2016 r., II CNP 10/15, LEX nr 2000274). Zakazane jest również prowadzenie postępowania dowodowego na okoliczności podważające ustalenia faktyczne zawarte w wiążącym orzeczeniu (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 26 sierpnia 2016 r., I ACa 1030/15, LEX nr 2115437).

Podkreślenia w tym miejscu wymaga, że moc wiążąca wyroku, oceniana jest nie tylko od strony przedmiotowej. Granice podmiotowe związania prawomocnym wyrokiem wyznaczone są składem uczestników postępowania prawomocnie zakończonego, chyba że ustawa wyraźnie wskazuje na szersze związanie. Oznacza to, że osoby, które nie były stronami i których nie obejmuje rozszerzona prawomocność materialna wcześniejszego wyroku, nie są pozbawione możliwości realizowania swego uprawnienia we własnej sprawie, także wtedy, gdy łączy się to z zakwestionowaniem oceny przesłanek orzekania, wyrażonej w innej sprawie (tak Sąd Najwyższy min. w wyrokach z dnia: 14 stycznia 2015 r. I CSK 1057/14, 22 czerwca 2010 r., IV CSK 359/09, OSNC 2011, Nr 2, poz. 16, 7 grudnia 2012 r., II CSK 143/12, 13 listopada 2014 r., V CSK 47/14, niepubl.).

W tak opisanych uwarunkowaniach prawnych nie może budzić jakichkolwiek wątpliwości zasadność tezy, że prowadzenie postulowanego przez skarżącą postępowania dowodowego na okoliczności faktyczne, mające stanowić podstawę dokonania odmiennych ocen prawnych w zakresie winy pozwanej w niezgłoszeniu wniosku o ogłoszenie upadłości w czasie właściwym, niż to wynika z prawomocnego orzeczenia wydanego w sprawie VII Gzd 60/14 Sąd Rejonowy w Koszalinie, stanowiłoby oczywiście naruszenie dyspozycji art. 365 § 1 k.p.c. Mogłoby to oczywiście nastąpić z inicjatywy strony powodowej, której nie obejmowały skutki prawomocności materialnej ww. orzeczenia, przy czym – z uwagi na uwarunkowania prawne oceny dochodzonego przez nią roszczenia - tego rodzaju inicjatywa dowodowa miała wymiar czysto teoretyczny.

Skoro zatem, stosownie do art. 365 § 1 k.p.c., Sądy obu instancji zobowiązane były w sposób wiążący przyjąć, że pozwana ponosi winę za niezgłoszenie – w terminie wynikającym z art. 21 p.u.n. – wniosku o ogłoszenie upadłości (...) spółki z o.o. w Ś., to tym samym badanie tej kwestii w niniejszym procesie było co do zasady niedopuszczalne. W istocie rzeczy oznacza to – w wymiarze praktycznym – że pozwana nie mogła w ogóle skutecznie powoływać się na tą przesłankę egzoneracyjną, a w której zaistnieniu upatrywała wyłącznej podstawy do oddalenia powództwa. Już tylko zatem z tego względu – przy niekwestionowaniu przez nią istnienia przesłanek przewidzianych w art. 299 § 1 k.s.h. - musiało ono podlegać uwzględnieniu, zaś wniesiona apelacja oddaleniu jako bezzasadna, w oparciu o dyspozycję art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego, orzeczono na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. oraz art. 98 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy. Zasądzeniu na rzecz powódki podlegały koszty w wysokości wskazanej w złożonym na rozprawie apelacyjnej przez jej pełnomocnika spisie (k. 115), obejmującym wynagrodzenie w kwocie 3600 zł., oraz koszt dojazdu na rozprawę odwoławczą w wysokości 274,14 zł. (stanowiące wydatek pełnomocnika, o którym mowa w art. 98 § 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c.). Podkreślenia w tym miejscu wymaga, że według stawki wynikającej z § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2015.1804), w brzmieniu obowiązującym w dacie zainicjowania postępowania apelacyjnego, minimalne wynagrodzenie pełnomocnika winno wynieść 10.800 zł., tym niemniej Sąd Apelacyjny – stosownie do regulacji przewidzianej w art. 109 § 1 k.p.c. – związany był w tym zakresie treścią złożonego spisu.

SSA A. Kowalewski SSA D. Jezierska SSO del. A. Bednarek-Moraś